

## 4. »Kovač« novih duhovnikov

Ustanovitelj Opus Dei — življenjepis sv. Jožefmarija Escrivája.

31. Okt. 2017

↗ *Nazaj na kazalo*

Skupaj z dobrim videzom, pobožnostjo in razgledanostjo bogoslovca iz Logroña so predstojniku in drugim duhovnikom Kraljevega semenišča prišle na uho zbadljivke, ki jih je bil od nekaterih deležen Jožefmarija. To je še bolj

pripomoglo k širjenju njegovega slovesa izven zidov Sv. Karla. Ni bilo pričakovati, da se bo iz slabega dejanja porodilo kaj pozitivnega. Toda uresničil se je pregovor »v vsaki slabi stvari je nekaj dobrega«. (Ta paradokсна resnica, naj mimogrede omenimo, je bila stalnica v Jožefmarijevem življenju. V različnih obdobjih se je nešteto obžalovanja vrednih dogodkov – ki jih je v bistvu dopuščala božja previdnost – vselej obrnilo v radost, zato je svojo izkušnjo po krščansko pretil v rek: ***Bog piše naravnost po krivih vrsticah.***)<sup>[1]</sup>

Bodisi preko predstojnikovih poročil bodisi preko pogovorov z rektorjem Sv. Karla, ki je bil zdaj že nepopustljiv bogoslovčev zaščitnik, je njegovo ime prišlo na ušesa kardinalu. Ta je z okna svojega dvorca vsak dan videl korakati študente, ko so prihajali na univerzo. Jožefmarija je v njem zbudil

zanimanje in ga je poklical k sebi. Ob drugih priložnostih, kadar je naletel na četico Sv. Karla na ulici ali v cerkvi, je bogoslovca spraševal po njegovem študiju in življenju. Nekega dne – poroča eden od sošolcev – sem slišal, da mu je rekel: »Oglasi se pri meni, ko boš prost.«<sup>[2]</sup>

Kardinal z dolgoletnimi izkušnjami v cerkvenih krogih je moral v bogoslovcu kmalu odkriti izjemno pobožnost, zrelost presoje in vodstvene sposobnosti. V nasprotnem primeru ne bi bilo razumljivo, da je pred počitnicami poleti 1922 rektorju sporočil svojo odločitev, da Jožefmarija imenuje za nadzornika v Semenišču sv. Karla, s čimer je zapolnil eno izmed obeh mest, ki sta postali nezasedeni. Ko mu je sporočil svojo željo, da bi zadolžitev sprejel z začetkom naslednjega letnika, mu je to predlagal s kančkom dobre volje in obzirno namignil na enega od

bogoslovčevih vzdevkov: »Podelil ti bom tonzuro,« mu je rekel, »ker nočem, da te semeniščniki gledajo oblečenega kot *gospodiča*.«<sup>[3]</sup> (Dokler še ni bil klerik, je namreč lahko nosil civilno obleko in se oblačil kot *gospodič*.)

Dne 28. septembra je bila otvoritev akademskega leta 1922/1923. Istega dne je bila Jožefmariju podeljena tonzura, samo njemu in sicer v kapeli dvorca. Na ta dan pa je tudi nastopil funkcijo nadzornika v Sv. Karlu, ki jo je vršil vse do svojega duhovniškega posvečenja 28. marca 1925.<sup>[4]</sup>

Leta kasneje se je dogodka – ko mu je ***kardinal Juan Soldevila podelil duhovniško tonzuro v tihi kapeli nadškofijskega dvorca***<sup>[5]</sup> – spominjal kot enega glavnih mejnikov na poti do duhovništva.

Nadzorniki Koncilskega semenišča so bili vedno duhovniki. V Semenišču sv. Karla je bil običajno eden diakon,

drugi pa bogoslovec z že prejetimi nižjimi redovi. Ta nadzornika – imenovana tudi nadrejena ali vodji – sta imela nalogo bedeti nad pravilnikom in skrbeti za disciplino; v rektorjevem imenu sta predsedovala dejanjem skupnosti in izvrševala zadolžitve, za katere ju je le-ta pooblastil. V Sv. Karlu sta bila nadzornika dva. Prvi nadzornik je v primeru rektorjeve odsotnosti prevzel vodstvo. Ta položaj je pripadel Jožefmariju, pomagal pa mu je drugi nadzornik, Juan José Jimeno.

[6]

---

Dejstvo, da je mesto nadzornika, nad katerim ni bilo druge avtoritete razen rektorja, pripadlo semeniščniku, ki še ni prejel niti nižjih redov, priča o kardinalovi drznosti. Najprej zato, ker mu je moral predčasno podeliti tonzuro, da bi to nalogo vršil klerik. Pa tudi zaradi neomejenega zaupanja, katerega je bil deležen pravkar

tonzurirani kot varuh discipline med tistimi, ki so še pred meseci otežkočali njegovo bivanje v semenišču. Prelat je moral biti glede tega imenovanja zelo prepričan.

Položaju nadzornika so pripadale nekatere gmotne ugodnosti, kot na primer to, da je imel na voljo strežnika, posebno hrano in sobo, ter da je bil oproščen plačevanja penziona, pri čemer je prejemal tudi nagrado petdeset pezet na akademsko leto. Poleg tega mu je takse za pravico do opravljanja izpitov na univerzi pokrilo semenišče.<sup>[7]</sup> Vsi duhovniki v Sv. Karlu so imeli dodeljenega strežnika, ki jim je nudil praktične usluge, vendar brez hlapčevskega značaja; to je bil način, kako so si nekateri bogoslovci krili stroške študija in bivanja. Novi nadzornik je to navado spoštoval in sprejel usluge dodeljenega strežnika, vendar se je, kadar je le mogel, temu odpovedal,

ker mu je bilo nadležno za slugo imeti sošolca. Strežniku je bilo ime José María Román Cuartero in o ravnanju svojega nadzornika nam poroča takole:

»Pri stiku z njim je name vselej naredila vtis njegova dobrota in potrpežljivost. Spominjam se na primer, kako je opazil mojo nejevoljo zaradi napenjanja rjuh čez žimnico, ko sem mu postiljal posteljo in se nisem zadrževal ob drugih pripravah, in kako mi je tedaj namenil kakšno ljubeznivo besedo ali mi povedal kakšno šalo. Spomnim se tudi, da je z menoj delil svoje obroke, nadzorniki so namreč imeli posebno hrano, ne da bi to izpostavljal. Sedaj se zavedam, da je opravljal ta mrtvičenja, ne da bi se to opazilo, povsem naravno.«<sup>[8]</sup>

Sedaj je imel Jožefmarija več svobode gibanja pri opravljanju svojih pobožnosti ter glede izhodov in

prihodov v semenišče. Njegov nadzorniški položaj mu je omogočal stike z duhovniki Sv. Karla, ki so stanovali v ločenem nadstropju stavbe. S predstojnikom, gospodom Miguelom de los Santos, pa je vzpostavil tako tesno zaupanje, da je ta škof vse do svoje smrti hranil pisma in zabeležke pogovorov, ki jih je imel s svojim mladim prijateljem.<sup>[9]</sup>\_\_\_

Ob sobotah ali nedeljah popoldne se je Jožefmarija kdaj pa kdaj dobival s svojima prijateljema, nečakoma gospoda Antonia Morena, ki je bil podpredstojnik Sv. Karla in v čigar stanovanju so se srečevali. Tako so bili znanci s poletnih prigod v Villelu zopet skupaj.<sup>[10]</sup>\_\_\_

Gospod Antonio je deloval v Sv. Karlu že mnogo let. V rokopisu »Zgodovina ustanovitve Semenišča ubogih sv. Frančiška Pavelskega« se njegovo ime pojavi v vlogi pridigarja na duhovnih vajah za bogoslovce v letu

1892/1893, še za časa življenja kardinala Benavidesa.<sup>[11]</sup> V svoji visoki starosti je bil dokaj krepak, imel je obilo duhovniških izkušenj in kakšno drobno manijo. Rad se je družil z nadzornikom, ki je z zadovoljstvom poslušal njegovo kramljanje in se mu spretno pustil premagati pri igranju domine, da ne bi zagrenil razpoloženja gospodu Antoniu, ki ni prenašal porazov. Nato je duhovnik zmago proslavil s priboljškom iz svoje omare, čemur se Jožefmarija iz vljudnosti ni zoperstavljal.

Podpredstojnik je prepotoval svet in kakor vsi stari ljudje se je rad spominjal znamenitih pripetljajev, ki jih je doživel pri svojih podvigih. Še zlasti sočnih anekdot s pastoralnih obiskov zaragoškega škofa po vaseh svoje škofije. Nekateri izmed teh primerov so bili za bogoslovca naravnost osupljivi. Ko pa je prišel čas, da zgodbo sklene s poučnim

naukom, je gospod Antonio dejal:  
***Jožefmarija, na nič, prav na nič se  
ne smemo zanašati.***<sup>[12]</sup>

Jožefmarija je zgodaj usvojil krščanska opozorila, izvirajoča iz posvetnih nauk. Bolje pravočasno presekati kot bežati od priložnosti, je bil eden izmed njih. V zvezi s tem pripoveduje neki sošolec iz Sv. Karla, kako je nekega dne semeniška četica korakala po stranskih ulicah mestnega jedra in naletela na dve dekleti, ki sta poskušali pritegniti Jožefmarijev pogled. Naslednji dan sta se pojavili na istem mestu ter čakali na bogoslovca in ga predrzno izzivali. Ko pa sta tretji dan videli, da se nanju prav nič ne ozira, sta mu zabrusili v obraz:

– Ali sva tako grdi, da naju ne pogledaš?

Jožefmarija pa je, ne da bi jima sploh namenil pogled, prepričan odvrnil:

– ***Predvsem sta nesramni!***<sup>[13]</sup>

Videti je, da je ta dogodek prišel na uho tudi očetu v Logroñu.<sup>[14]</sup>

\* \* \*

Kardinal je Jožefmariju podelil tonzuro, ker je bilo nepojmljivo, da bi nekdo, ki še ni klerik in se oblači še kot »gospodič«, bil nadzornik semenišča. Prva priložnost za prejem nižjih redov, ki se je bogoslovcu ponudila, so bile adventne kvatre, malo pred božičem. Dne 20. novembra 1922 je tako na kardinala naslovil pismo, v katerem ***ponižno prosi, naj ga blagovoli ob naslednjih kvatrah sv. apostola Tomaža pripustiti k svetim nižjim redovom.***<sup>[15]</sup>

Z običajno diskretnostjo so ustrezno proučili različne zadeve glede življenja, študija in vedênja prosilcev; med drugim tudi

vprašanje, ali bogoslovec »kaže trdno poklicanost v duhovniški stan«.

V rektorjevem odgovoru, nanašajočem se na vse kandidate za prejem redov v Sv. Karlu, je bilo dne 23. novembra rečeno:

»Vsi prej opisani gospodje brez izjeme skrbijo za dobro нравno in versko vedênje [...], s svojo zunanjo držo potrjujejo duhovniški poklic ter si po moji presoji nikakor ne zaslužijo neugodnega mnjenja glede zadev, po katerih sem bil vprašan.«<sup>[16]</sup>

Kardinal Soldevila je Jožefmariju podelil ostiariat in lektorat 17. decembra, eksorcistat in akolitat pa štiri dni pozneje.<sup>[17]</sup>

\* \* \*

Poglavitna skrb nadzornikov, da ne rečemo edino, za kar jim je bilo mar, je bilo ohranjanje discipline. Za razliko od Koncilskega semenišča, ki

so ga obvladovali duhovniki, so bili v Sv. Karlu vodje še študentje. Tako so se zaradi svoje funkcije pogosto znašli med kladivom in nakovalom. Vloga nadzornika »ni bila prav nič lahka, saj je bil istočasno vodja in gojenec, semeniščniki pa so se spričo svoje mladosti obnašali svojim letom primerno.«<sup>[18]</sup> Jožefmarija se je moral naučiti vzdrževati pravilno ravnotežje med zahtevami pravilnika, ki ga je obvezoval k zatiranju mladostnih izpadov, in med prijateljstvom, ki ga je povezovalo z njegovimi tovariši. Nadzornika, ki sta prišla na njegovo mesto leta 1925 in 1926, Agustín Callejas in Jesús Val, pričujeta, da je bil njegov duh tovarštva do vseh »tako močan, kakor je bila tudi njegova odgovornost pri izpolnjevanju njegove naloge: nikdar ni nobenega bogoslovca pustil v slabem položaju«; in »svojo oblast je uporabljal priljudno, brez nezmernosti. Ni samovoljno vsiljeval svojega mnenja,

kot se lahko pogosto dogaja  
vodjem.«<sup>[19]</sup>

Ne da bi se pikolovsko držal  
pravilnika v neznatnih rečeh, si je  
Jožefmarija prizadeval ravnati  
taktno, da bi mogel nato zahtevati  
več glede pomembnejših zadev.  
Dopuščal je na primer, da so starejši  
kadili; branje v refektoriju je skušal  
napraviti kratko in dal dovoljenje za  
pogovor; in če je bilo storilcu žal, ga  
je zlahka oprostil kazni.

Nekega dne je našel kos zaprašene in  
zavržene lepenke, na katerem so bile  
z zlatimi črkami na rdeči podlagi  
zapisane tiste tri besede iz Pavlove  
hvalnice ljubezni: *Caritas omnia  
suffert*. Najbrž je šlo za kak okrasek  
na praznovanjih ob sv. Frančišku  
Pavelskem. To je bil tudi emblem, ki  
so ga semeniščniki nosili na  
prepasnici: sonce z žarki, v središču  
pa beseda *Charitas*.

Na svojo delovno mizo, se spominja mladi nadzornik v Sv. Karlu, sem postavil ta opomnik: Caritas omnia suffert. Hotel sem se naučiti vse delati iz ljubezni in to z zgledom pokazati bogoslovcem.<sup>[20]</sup>\_\_\_\_\_

Poleg rektorja je njemu pripadla naloga, da osebno in duhovno vzgaja semeniščnike, saj takrat Semenišče sv. Karla ni imelo spirituala. Vsak teden je od zunaj prihajalo nekaj spovednikov, in če je kdo želel, so bili duhovniki Sv. Karla na razpolago v spovednicah, medtem ko je Miguel de los Santos v cerkvi daroval jutranjo mašo.<sup>[21]</sup>\_\_\_\_\_

Kot vodja je imel Jožefmarija za bogoslovce v študijski sobi kratke nagovore o praznikih, ki so jih obhajali, ali o kakšni bogoslužni praksi. On je bil tisti, ki je vpeljal navado, da so vsako soboto popoldne iz Sv. Karla hodili obiskovat Pilarsko Marijo.<sup>[22]</sup>\_\_\_\_\_

Rektor, ki ga z znamenitimi besedami opiše kot »kovača mladih kandidatov za duhovništvo«, nato še pove, da je »njegovo geslo bilo pridobiti vse za Kristusa, da bi vsi bili eno v Kristusu«. <sup>[23]</sup> Ljubezen je bila nadzornikovo vodilo v vseh njegovih dejanjih, ko si je prizadeval iz svojih bratov duhovnikov napraviti pristne *može ljubezni*:

Ta moja skrb se ni porodila sedaj; že od svojega 21. leta jo oznanjam in jo skušam živeti z vso svojo močjo. Mogoče je, da so v Semenišču sv. Karla iz časa, ko sem bil nadrejeni, ohranjeni moji zapiski – vedno sem bil namreč prijatelj pisnega beleženja zadev – z razumevanja polnimi opazkami, s katerimi sem hvalil poboljšanje bogoslovcev ter govoril o ljubezni in o tem, kako potreben je zgled ljubezni. <sup>[24]</sup>

Rokopisi, ki jih omenja, so se po njegovi smrti našli v arhivu

Kraljevega semenišča sv. Karla.<sup>[25]</sup>

Gre za mesečna poročila, ki jih je kot nadzornik oddajal gospodu Joséju Lópezu Sierri. Neprekinjeno pokrivajo obdobje od oktobra 1922 do marca 1925, izvzemši mesece poletnih počitnic. Najbolj presenetljivo je to, da v njih ni rutinskega formalizma. V razdelku mesečnega poročila z naslovom »Vedenje«, ki so ga drugi nadzorniki ponavadi puščali praznega ali ga kvečjemu parkrat v letu zapolnili z brezbarvnimi in neobvezujočimi pridevniki, saj je v tisti stolpec spadal tudi »Poklic«, je Jožefmarija od blizu spremljal vsakega bogoslovca. In če so drugi, da ne bi posegali pregloboko, svojo vest odpravili s skopim »dobro« ali »povprečno«, je novi nadzornik svoje sodbe marljivo ovrednotil z jasnimi izrazi. Za njegovimi besedami vselej stoji utrip srca. V imenih bogoslovcev je videl duše za duhovništvo.

Na hrbtni strani poročil so se običajno zapisovale »Kazni, naložene s strani nadzornika« in »Kazni s strani g. rektorja«, samo v obliki golih dejstev; na primer: »ta in ta en dan klečanja v refektoriju zaradi kajenja in laganja rektorju«.

Jožefmarijeva poročila so bila navadno celovitejša, ker je dodajal pretekle dogodke, razloge in okoliščine. Tako na primer zapiše:

Odkar je bil g. R. P. kaznovan po rektorju (dne 12. tega meseca), se je do konca meseca obnašal tako, da se zdi drug človek: je pokoren, spoštljiv in želi izpolnjevati svoje dolžnosti.<sup>[26]</sup>

Kot je bilo pričakovati, je bila prva zapreka, ki jo je moral premagati, to, da se uveljavi kot vodja in pokaže težo svoje avtoritete. Pojavil se je odpor. Zaradi skupine upornikov je nemudoma prišlo do prerekanja in izzivanja. V poročilu novembra 1922

Jožefmarija o štirih trmoglavih  
semeniščnikih zapiše:

Prezirajo dolžno spoštovanje do  
nadrejenega in na vsak opomin, pa  
naj bo opravljen še tako prijazno,  
odgovorijo grdo, in nekateri, kot je g.  
C., se pri tem kremžijo, da se smeje  
vsa skupnost.<sup>[27]</sup>\_\_\_\_\_

Hujskačev ni bilo lahko ukrotiti, a  
naposled je prevladala potrpežljivost  
vodje, ki februarja 1923 poroča:

Po petih mesecih od začetka  
akademskega leta se lahko le  
razveselim ob ugotovitvi, da sta prej  
razbrzdana g. A. in g. C. postala  
poslušna in vestna gojenca. Enako se  
spreminja tudi g. L.<sup>[28]</sup>\_\_\_\_\_

Za vsakogar je velikodušno iskal  
opravičila. Na listih s poročili je moč  
najti misli, kakršna je naslednja:

[...] bil je oproščen kazni, ker je v  
solzah obljubil poboljšanje; ali pa:

gospoda M. in L. se pogosto,  
največkrat, pregrešita, ne da bi se  
prekrška zavedala.<sup>[29]</sup>

Takšno razumevanje pa ga ni oviralo  
pri podajanju jasnih in stvarnih  
sodb, še zlasti ko je šlo za poklicanost  
v duhovništvo:

Po drugi strani pa, zapiše na isto  
poročilo za februar 1923, ne vem, kaj  
reči o poklicu treh drugih gospodov:  
M. M., P. R. in C. M. Prva dva, kot je  
navedeno v poročilih preteklih  
mesecev, že od začetka leta zganjata  
svoje vragolije. Pri presojanju se  
vedno nagibam posamezniku v prid,  
zato sem rekel, da kažeta znake  
poklica; danes pa štejem za svojo  
obveznost, da svoja opažanja  
nepriustransko povem. Obnašanje g.  
C. M. je bilo od začetka leta čedalje  
slabše, pri čemer je njegova velika  
pomanjkljivost nespoštovanje do  
nadrejenega. Na koncu naj  
pripomnim, da so vsi ti gospodje

vsakodnevno ali skoraj vsakodnevno pri obhajilu.

Leto dni pozneje, februarja 1924, je bilo med semeniščniki Sv. Karla opaziti tolikšno spremembo, da Jožefmarija z zadovoljstvom zapiše:

Želel bi poudariti, ker to omogoča dobro in jasno predstavo o sedanjem vzdušju v semenišču, da ko sem bogoslovcem naložil skupinsko kazen, ne samo ni bilo ugovarjanja, ampak so ukrep tudi z dobro voljo sprejeli in ga označili kot pravičnega.

[30]

---

Gospod José López Sierra je naposled svojemu nadzorniku tako zaupal, da »ga je dejansko pooblašchal za svoje lastne pristojnosti«, do te mere, da »je semenišče praktično prepustil v Jožefmarijeve roke«. <sup>[31]</sup>

---

V napredku semeniščnikov se odseva molitveno življenje nadzornika, ki jih spremlja od blizu: ***S kakšno***

***radostjo sem beležil napredke  
tistih fantov! In to mi je koristilo  
za pogovor z Gospodom, ko sem  
Njega in njegovo Mater prosil, naj  
jih varujeta.***<sup>[32]</sup>

---

»Kovač mladih kandidatov za duhovništvo«, kot ga je visokozveneče poimenoval rektor, je bil že subdiakon, ko je novembra 1924 zapisal naslednje:

Lansko leto si tega nisem upal reči, saj bi lahko šlo le za začasno spremembo; ker pa, hvala Bogu, ni tako, želim to potrditi. Zlasti od Brezmadežne leta 1923 dalje, ko so vsi z veliko gorečnostjo njej na čast opravili pobožno devetdnevnic, je opaziti čudovito spremembo pri vseh starejših bogoslovcih; spremembo, katera vpliva na mlajše, ki prihajajo. Nedvomno je to storila Božja Mati, in – ponavljam – glede na to, da je to gotovo moje zadnje leto v tem predragem semenišču, se ne morem

upreti temu, da napravim kratek povzetek.

Navede imena nekaterih, prej oddaljenih od pobožnosti, sedaj pa blagih in pobožnih semeniščnikov: ***povsem so spremenjeni, so drugi ljudje***, pravi z nezadržnim veseljem. Je slutil, da je zadnjič otipal utrip semenišča in da je treba napraviti kratek povzetek ob slovesu?

Na splošno, je zapisal, veliko gorečnosti: Tista krona, ki so jo v četrtem nadstropju namestili na razpelo, ki je ni imelo! Misijoni, okrašenost naše kapele, spevi ob prvih petkih, na devetnajsti dan meseca, ob sobotah ... Naj omenim tole podrobnost: večkrat sem bil naprošen za dovoljenje, da bi skrajšali čas za razvedrilo in bili tako več časa v kapeli ob pobožnosti Jezusovega Srca ter med devetdnevnicu k Brezmadežni lansko leto; povečal se je mesečni prispevek

za apostolat. Glede medsebojnih odnosov je videti, da sv. Frančišek Pavelski ni zaman zavetnik te hiše: ljubezen, vedno ljubezen; če se kdo pregreši, to prizna in sprejme ustrezno kazen; mimogrede, sedaj na kaznovanje ne ugovarjajo in celo radovoljno (!) – prav zares – sprejemajo zdravilo kazni. Povedal bi še marsikaj, vendar menim, da to zadostuje. Naj povem, da če je prišlo do česa slabega, je pomagala Brezmadežna Marija; naj bo vse v večjo božjo in njeno slavo. – Z zapisanim nočem reči, da so naši fantje angeli, kajti o tem, da so fantje, pričajo mesečne kazni: vsi imamo napake.<sup>[33]</sup>\_\_\_\_\_

Kartonček, ki ga je hranil v svoji nadzorniški pisarni, tisti *Caritas omnia suffert*, mu je služil kot opomnik pri njegovem prizadevanju, da bi vse tiste semeniščnike privedel k edinosti v Kristusu. V času dveh let in pol, ko je skrbel za njihovo vzgojo,

je Jožefmarija na svojih ramenih nenehno čutil prijetno breme, da pripravlja bodoče Gospodove služabnike in se predaja nalogi, ki je bila precejšen izziv za mladega bogoslovca, kot je bil on. Pa ne toliko zaradi starosti kot zaradi njegovih skromnih izkušenj v cerkvenih krogih. Vendar se je popolnoma predal izpolnjevanju te naloge ter pri tem znova potrdil besede, s katerimi ga je včasih opozarjala gospa Dolores: »Jožefmarija,« mu je govorila, »v življenju boš veliko trpel, ker v to, kar delaš, polagaš vse svoje srce.«<sup>[34]</sup>

(Tako je tudi bilo, s telesom in dušo je bil v tem, s čimer se je ukvarjal. V tistem zaragoškem obdobju se je predajal tudi pesniškim navdihom.

***Pisal sem zelo slabe verze, pravi on sam, in v podpis sem polagal vso gorečnost svojega življenja, ko sem jih podpisoval takole: »Duhovnik po imenu Srce«.***<sup>[35]</sup>

Ob takšnem temperamentu ni bilo potrebno, da si zastavlja akcijski načrt. Dovolj mu je bilo dobesedno slediti svetemu Pavlu:

Vedno se ganjen spominjam, nam bo dejal ob obujanju spominov, tistih besed iz prvega Pavlovega pisma Korinčanom, ki sem jih imel toliko časa pred očmi, ko sem bil nadrejeni v Semenišču sv. Karla v Zaragozi: Ljubezen je potrpežljiva, je dobrotljiva; ni nevoščljiva; se ne ponaša, se ne napihuje; ni brezobzirna; ne išče svojega, ne da se razdražiti, ne misli hudega; ne veseli se krivice, veseli pa se resnice; vse prenaša, vse veruje, vse upa, vse prestane.<sup>[36]</sup>\_\_\_\_\_

Iz dolgotrajnega procesa oblikovanja svojih bratov v semenišču je tudi on sam izšel preoblikovan, ko se je trudil uresničevati ta rožni venec človeških in nadnaravnih kreposti: potrpežljivost, razumnost, vljudnost,

požrtvovalnost, ljubezen ..., razprostrtih čez več kot dve leti njegove nadzorniške funkcije v Sv. Karlu. Kreposti semeniščnikov so bile vselej podprte z Jožefmarijevim zgledom, z njegovo olikanostjo, nasvetom in naklonjenostjo ter s pobožnim življenjem. Tako da je bila na koncu tako naporne naloge njegova osebnost obogatena z dragocenimi izkušnjami s področja duhovnega vodstva, pravičnega izvajanja oblasti in umetnosti vodenja.

Morda naziv nadrejeni ali nadzornik semenišča, ki je Jožefmariju uradno pripadal, zveni visokoleteče in pretirano, če je dodeljen mlademu bogoslovcu, ki ima pred seboj še več let študija. Toda držati se je treba dejstev. Nihče ne more dati tega, česar nima; izrek, ki je pri vzgojni dejavnosti še toliko bolj očiten. Če torej vzamemo v obzir preobrazbo, do katere je prišlo med semeniščniki

Sv. Karla, je neizpodbitno, da je bila zrelost, ki jo je dosegel Jožefmarija, neposredna posledica preobilja njegovega notranjega življenja in udejanjanja vodstvenih kreposti.

↗ Naslednje poglavje

↗ Nazaj na kazalo

.....

[1] Prim. Á. del Portillo: *Monseñor Escrivá de Balaguer, instrumento de Dios, op. cit.*, str. 29.

[2] Francisco Moreno Monforte, AGP, RHF, T-02865, str. 6; Javier Echevarría, *Sum.* 1852.

[3] Álvaro del Portillo, *Sum.* 151.

Rektor pravi, da je bil »kasneje voditelj bogoslovcev, kar je bilo priznanje, ki mu ga je podelil gospod kardinal še pred prejemo svetih

redov zaradi njegovega zglednega vedenja in prizadevnosti« (AGP, RHF, D-03306).

V zvezi z zgodnjo podelitvijo tonzure: prim. Francisco Botella, PM, l. 209v; José Luis Múzquiz, PM, l. 351.

<sup>[4]</sup> Na ustreznem listu knjige *De vita et moribus* je v razdelku *Splošne opombe* zapisano: »Septembra 1922 je imenovan za nadzornika in 28. tega meseca mu je bila podeljena tonzura« (list 111; prim. AGP, RHF, D-03235). Prim. *Dodatek X*.

V 1. členu je uporabljen izraz g. »rektor« in g. »vodja«; 27. člen pa jih imenuje »nadrejeni« (prim. *Disciplinski pravilnik ...*, op. cit.). Navada, da se vodjem reče »nadzorniki« se pojavi v letu 1889/1890 (prim. *Historia de la fundación del Seminario de Pobres ...*, op. cit., str. 31–38).

V osebni dokumentaciji msgr. Escrivája de Balaguerja v arhivu splošnega tajništva madridske nadškofije je zabeležka, ki jo je napravil on sam ob koncu državljanske vojne in ki vsebuje tudi naslednje: ***Vodja v Semenišču sv. Frančiška v Zaragozi (september 1922–marec 1925)*** (AGP, RHF, D-08074-5).

Prim. Javier Echevarría, *Sum.* 1868.

Datum prenehanja najdemo, kot je bilo pričakovati, v *Obračunskih listih* semenišča (*op. cit.*), letnik 1924/1925, pod stroškom nagrade: »Nadzornik Escrivá, ki mu položaj preneha z 28. marcem.«

<sup>[5]</sup> J. Escrivá de Balaguer, *Huellas de Aragón en la Iglesia Universal*, v: »Universidad« (1960), str. 3–4. Prim. tudi »Libro de Sagradas Órdenes« Nadškofije Zaragoza (27. 5. 1889 do 1947), list 327, št. 4.410. Tam je naveden kraj, kjer je bila podeljena

*Prima Clericalis Tonsura: »in hujus nostr. archiep. sacell. particulares«.*

Msgr. Álvaro del Portillo pripoveduje, da ga je dvakrat spremljal na obisku nadškofa v Zaragozi, prvič je bil to msgr. Morcillo, kasneje pa msgr. Cantero. Obakrat se je ustavil v kapeli nadškofijskega dvorca, v kateri je prejel tonzuro. Pokleknil je in ganjen zajokal, medtem ko je ponavljal molitev za obred podeljevanja tonzure: *Dominus pars haereditatis meae, et calicis mei, tu es qui restitues haereditatem meam mihi* (Ps 15,5). Prim. Álvaro del Portillo, *Sum.* 189.

[6] Pred njima sta bila imenovana en subdiakon in en bogoslovec z nižjimi redovi; nasledila pa sta ju en diakon in drugi nadzornik, prav tako z nižjimi redovi.

Rektor koncilskega semenišča je vodenje izvajal s pomočjo prefektov in disciplinskih pomočnikov (slednji

so bili »izvoljeni izmed najboljših gojencev«, *Disciplinski pravilnik ...*, op. cit., 23. člen). Jesús Val, AGP, RHF, T-06889, str. 1.

[7] Ob pozornem pregledu *Obračunskih listov* semenišča ugotovimo, da se vsako leto kot strošek pojavi postavka, ki ustreza nagradi nadzornikov v znesku 100 pezet; in še druga s spremenljivo vrednostjo, ki je v zvezi s pravico do opravljanja izpitov. V letu 1922/1923 je na primer zabeleženo: »Pravica do opravljanja izpitov za nadzornika g. José M. Escrivá in g. Juan José Jimeno; prejemnica št. 2 in 3 ... 20 pezet.« Kasneje pa: »Nagrada gospodoma nadzornikoma Escriváju in Jimenu ... 100 pezet« (prim. *Obračunski listi ...*, op. cit.).

[8] José María Román, AGP, RHF, T-02864. O povezanosti med nadzornikom in njegovim strežnikom: prim. Jesús López Bello,

*Sum.* 6009; Javier Echevarría, *Sum.* 1873.

[9] O tem pravi msgr. Javier Echevarría: »Postal je zelo zaupen prijatelj z Miguelom de los Santos Díaz Gómara. Ta škof je svojega podrejenega, bogoslovca Jožefmarija Escrivája, tako cenil, da se je čez čas štel za njegovega dobrega prijatelja. Gospod Miguel je še dolgo časa hranil pisma in zapiske pogovorov, ki jih je imel z božjim služabnikom, ko je bil v semenišču in ko je začel opravljati duhovniško službo. Žal so ti dokumenti izgubljeni, ker je oseba, ki je zanj skrbela, izpolnila ukaz tega dobrega škofa in po njegovi smrti celotno gradivo uničila« (Javier Echevarría, *Sum.* 1853).

[10] Antonio Navarro, AGP, RHF, T-05369, str. 2.

[11] Prim. *Historia de la Fundación del Seminario de Pobres ...*, op. cit., str.

52–59; Álvaro del Portillo, *Sum.* 132; Javier Echevarría, *Sum.* 1853.

<sup>[12]</sup> Prim. Álvaro del Portillo, PR, str. 244, 245. Antonio Moreno je umrl 14. 1. 1925 in kot podpredstojnik Sv. Karla ga je nasledil Luis Latre Jorro (prim. E. Subirana, *op. cit.*, 1925, str. 314 in 1926, str. 395).

<sup>[13]</sup> Hugo Cubero Berne, AGP, RHF, T-02859, str. 2.

<sup>[14]</sup> Gospod José je v brivnici v Logroñu slišal, da so neke ženske v Zaragozi zasledovale njegovega sina. Kakor hitro je imel priložnost, da zadevo razčisti z Jožefmarijem, mu je pojasnil, da je bolje biti dober družinski oče kot slab duhovnik. Sin mu je z mirno vestjo povedal, kaj se je zgodilo. Neke ženske so ga dejansko skušale izzivati, vendar je o tem nemudoma obvestil rektorja in mu dal vedeti, da je pripravljen postaviti duhovništvo više od lastnega življenja. Prim. Álvaro del

Portillo, *Sum.* 162; in Javier Echevarría, *Sum.* 1877.

[<sup>15</sup>] Pismo je shranjeno v »Zapisniku posvečenja ob adventnih kvatrah 1922«, v škofijskem arhivu v Zaragozi.

Oblast katoliškega duhovništva – sposobnost obhajati evharistično daritev, podeljevati zakramente in oznanjati božjo besedo – je Cerkvi v polnosti podelil Jezus Kristus. Cerkev ga more, v večji ali manjši meri, posredovati posameznikom, ki ga prejmejo. To pomeni različne stopnje, ki predstavljajo posebne redove. Od Boga postavljeno je samo službeno duhovništvo (v svojih dveh stopnjah: episkopat in prezbiterat) ter diakonat.

V teku stoletij so začeli redove deliti na *višje*: episkopat, prezbiterat, diakonat in subdiakoniat (slednji ni postavljen od Boga); in na *nižje*: ostiariat, lektorat, eksorcistat in

akolitat (ki so vsi cerkvenega izvora oz. so predmet cerkvenega prava).

<sup>[16]</sup> *Prav tam.*

<sup>[17]</sup> *Prav tam. Prim. Dodatek XI.*

<sup>[18]</sup> Jesús López Bello, AGP, RHF T-02862, str. 3.

<sup>[19]</sup> Jesús Val, AGP, RHF, T-06889, str. 2.

<sup>[20]</sup> Navaja Javier Echevarría, *Sum.* 1871.

<sup>[21]</sup> Jesús Val, AGP, RHF, T-06889, str. 3.

<sup>[22]</sup> Jesús López Bello, *Sum.* 6010.

<sup>[23]</sup> AGP, RHF, D-03306.

<sup>[24]</sup> Álvaro del Portillo, *Sum.* 153.

<sup>[25]</sup> Ti rokopisi so bili kasneje skupaj s celotno dokumentacijo Sv. Frančiška Pavelskega preneseni v škofijski arhiv v Zaragozi. Prim. AGP, RHF, D-15022.

[26] Komentar je del *poročila* iz meseca marca 1923; zapisan je na hrbtni strani, ob seznamu *Kazni po nadzorniku* (prim. izvorno *Poročilo*, v škofijskem arhivu v Zaragozi).

[27] »Poročilo« za mesec november 1922 (prim. *prav tam*, str. 573v).

[28] »Poročilo« za mesec februar 1923 (prim. *prav tam*, str. 573v).

[29] »Poročilo« za mesec april 1923 (prim. *prav tam*).

[30] »Poročilo« za mesec februar 1924 (prim. *prav tam*).

[31] Jesús Val, AGP, RHF, T-06889, str. 5.

[32] Navaja Javier Echevarría, *Sum.* 1874.

[33] »Poročilo« za mesec november 1924.

[34] Javier Echevarría, *Sum.* 1795.

<sup>[35]</sup> *P* 653, 4. 9. 1938.

<sup>[36]</sup> *Pismo*, 7. 10. 1950, št. 34.

Andrés Vázquez de Prada

© Fundación Studium

.....

pdf | document generated  
automatically from [https://opusdei.org/  
sl-si/article/4-kovac-novih-duhovnikov/](https://opusdei.org/sl-si/article/4-kovac-novih-duhovnikov/)  
(11. Mar. 2026)